

**Consiliul Național pentru Studiarea
Arhivelor Securității
(C.N.S.A.S.)**

Str. Matei Basarab
nr. 55-57
București sector 3
cod 030671

Tel.: 0374.189.162
Fax: 0374.189.149

www.cnsas.ro

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU
STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII

IEȘIRE

22 MAI 2013

Nr. RCG 835/13

GUVERNUL ROMÂNIEI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Domnului Ministru MIHAI ALEXANDRU VOICU

Stimate Domnule Ministru,

Avem plăcerea de a vă transmite pe această cale poziția instituției noastre, solicitată prin adresa dumneavoastră Nr. 3838/DRP/15.05.2013, înregistrată la C.N.S.A.S. cu nr. RCG 835/16.05.2013, cu privire la propunerea legislativă pentru modificarea lit. b) a art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Inițiativa legislativă a fost analizată de către Colegiul C.N.S.A.S., iar forma finală a modificării lit. b) a art. 2 propusă, este prezentată în anexă, în cea de-a treia coloană.

Așa cum am iterat și în adresa noastră nr. RCG 2249/18.10.2012, transmisă Guvernului României, Departamentul pentru Relația cu Parlamentul, cu prilejul discutării propunerii domnului Victor SOCACIU de modificare a art. 2 lit. b din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, proiectul Colegiului s-a bazat pe considerentele Deciziei nr. 672/26 iunie 2012 a Curții Constituționale, din care cităm: *[Prin urmare, Curtea constată că pentru a da eficiență dreptului la un proces echitabil, și implicit dreptului la apărare, "relatările verbale consemnate de lucrătorii Securității" nu pot fi administrate și apreciate, individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forță probantă luate izolat și, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acțiunii în constatare, decât dacă, pe calea unei atente și complete analize, sunt coroborate cu datele*

sau informațiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă].

Ca urmare, în conformitate cu această Decizie, consemnările ofițerilor de Securitate nu sunt excluse din analiza cazului dacă **sunt coroborate** cu alte informații „**provenite din alte documente**” existente în arhive. Nefiind „*un legislator pozitiv*”, Curtea Constituțională nu a putut decât să elimine formulările neconstituționale din actul normativ, fără a avea posibilitatea de a înlocui aceste formulări cu altele, care să respecte principiile constituționale. Misiunea de reconstrucție a textului legal, ulterior constatării neconstituționalității, îi revine Parlamentului.

Cu privire la înlocuirea formulării actuale „*vizarea îngădirii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*” cu varianta „*care au lezat drepturile și libertățile fundamentale ale omului*”, precizăm că **această substituție nu a fost solicitată** prin Decizia Curții Constituționale. O atare modificare ar afecta dreptul publicului de a fi informat cu privire la profilul moral al persoanelor care ocupă funcții sau demnități publice. În componenta sa referitoare la deconspirarea Securității (nu ne referim la partea în care este prevăzut dreptul de acces la propriul dosar), legea pune accent *strict pe deconspirarea profilului moral al denunțătorului*, și nu pe repararea prejudiciilor suferite de victimele denunțurilor. Beneficiarii verificării acestor persoane nu sunt doar victimele regimului comunist, ci toți cetățenii care au dreptul de a fi informați cu privire la trecutul persoanelor care ocupă anumite poziții importante în stat sau care candidează pentru ocuparea acestor poziții.

Pe de altă parte, încălcarea propriu-zisă a drepturilor și libertăților fundamentale – **lezarea** acestora – **este rezultatul activității ofițerului de Securitate, care decidea în mod discreționar dacă lua sau nu o măsură punitivă împotriva persoanei denunțate. În consecință, ar însemna ca, la stabilirea calității unei persoane (informatorul), să se țină cont de faptele unei alte persoane (ofițerul).**

Mai mult, înlocuirea formulării „*care au vizat îngădirea drepturilor*” cu formularea „**care au lezat**” va duce la aplicarea unui tratament diferit unor persoane care au furnizat Securității absolut aceeași informație. Astfel, unei persoane i se va putea reține calitatea de colaborator al Securității, pentru că ofițerul de Securitate cu care aceasta ținea legătura a hotărât să ia o

măsură punitivă împotriva persoanei denunțate. În schimb, unei alte persoane care a furnizat absolut aceeași informație, **nu** i se va reține această calitate, pentru că ofițerul căruia aceasta din urmă i s-a adresat a înțelege să nu îl sancționeze pe cel denunțat.

Nu în ultimul rând, o atare modificare implică o transformare a procedurilor de lucru ale C.N.S.A.S., în sensul extinderii lor cu scopul de a putea demonstra consecințele denunțurilor asupra persoanelor urmărite. Implicat, aceasta ar intra în contradicție cu Decizia nr. 51 a Curții Constituționale, din 31 ianuarie 2008.

* * *

În esență, opinia instituției noastre vizează două dintre modificările propuse a fi aduse textului literei b a articolului 2 și anume:

Eliminarea *sintagmelor "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității"*, în sensul indicat prin motivarea Deciziei Curții Constituționale nr. 672/26.06.2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 559/08.08.2012.

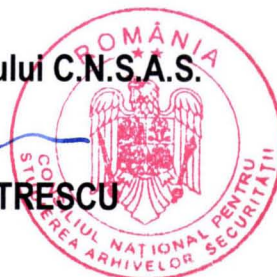
Ca atare, formularea propusă de Colegiu privind prima teză a art. 2, lit. b, este:

„b) colaborator al Securității - persoana care a furnizat informații prin note, rapoarte scrise sau relatări consemnate de lucrătorii Securității, în măsura în care acestea se coroborează cu date sau informații provenite din alte documente, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului /.../”.

În ceea ce privește cea de-a doua propunere și anume înlocuirea formulării „care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului” cu formularea propusă de un grup de parlamentari, respectiv „care au **lezat** drepturile și libertățile fundamentale ale omului”, opinăm, în temeiul explicat mai sus, să fie menținută sintagma privind vizarea îngrădirii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Președintele Colegiului C.N.S.A.S.

Dr. Dragoș PETRESCU

<p>Forma actuală a art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 <i>privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității</i>, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008</p>	<p>Propunere legislativă Parlament pentru modificarea art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 <i>privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității</i></p>	<p>Proiect propus de Colegiul C.N.S.A.S. privind forma art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 <i>privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității</i>.</p>
<p>b) colaborator al Securității - persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor.</p>	<p>b) colaborator al Securității - persoana care a furnizat informații, prin note sau rapoarte scrise, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au lezat drepturile și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor.</p>	<p>b) colaborator al Securității - persoana care a furnizat informații prin note, rapoarte scrise sau relatări consemnate de lucrătorii Securității, în măsura în care acestea se coroborează cu date sau informații provenite din alte documente, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cel care, având calitatea de rezident al Securității, coordona activitatea informatorilor. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoana care nu împlinise 16 ani, la data colaborării cu Securitatea, nu este avută în vedere de prezenta definiție.</p>